

2. Анісімов Д. О., Антипова А. К. Гендерні аспекти фізичної підготовки працівників правоохоронних органів. *Молодий вчений*. 2022. № 10 (110). С. 14–16. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-10-110-3>.

3. Самофалова А., Анісімов Д. Актуальні напрямки вдосконалення фізичних якостей майбутніх працівників поліції. *Scientific Collection «InterConf»*, 2023, 162. 253-260.

Луб'яний М.

курсант навчальної групи ДР-241
ННІ права та підготовки фахівців
для підрозділів
Національної поліції

Логінова М.

викладач кафедри цивільного
права та процесу Дніпровського
державного університету
внутрішніх справ

ДЕРЖАВНИЙ НАГЛЯД У СФЕРІ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Згідно з Конституцією України земля, надра, атмосферне повітря, водні ресурси та інші природні багатства, які знаходяться на території України, є власністю українського народу. Право власності на ці ресурси виконують органи державної влади та місцевого самоврядування від імені народу. Кожен громадянин має право користуватися цими природними ресурсами відповідно до закону. Земля є особливим національним надбанням, яке знаходиться під особливим захистом держави. Право власності на землю гарантується і може бути здійснене лише відповідно до закону громадянами, юридичними особами та державою [1].

Правила використання окремих природних ресурсів, таких як земля, вода, ліси, надра, атмосферне повітря та тваринний світ, встановлюються виключно законами. Ці закони включають Водний кодекс (1995), Земельний кодекс (2001), Лісовий кодекс (1999), Кодекс України про надра (1994), Закони України «Про тваринний світ» (2001) та «Про рослинний світ» (1999), а також «Про охорону атмосферного повітря» (1992).

Різноманітні сфери господарської діяльності, такі як бджільництво (2000), мисливське господарство та полювання (2000), а також рибне господарство і рибальство, регулюються відповідним законодавством, наприклад, тимчасовим порядком, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України (1996) [2].

Суб'єкти господарювання використовують природні ресурси відповідно до законів, у тому числі на праві власності або користування (оренди). Кабінет Міністрів України забезпечує державний облік природних ресурсів, що перебувають у державній, комунальній власності або в

управлінні Автономної Республіки Крим. Суб'єктам господарювання може надаватись власність на землю з водоймами, лісами, корисними копалинами за певними умовами, встановленими законом. Дозволи на використання природних ресурсів виділяються уповноваженими органами земельного, водного, лісового та іншого законодавства [3].

Суб'єкт господарювання має право:

- використовувати природні ресурси, що йому надані, для господарських цілей;
- одержувати прибуток від своєї діяльності, пов'язаної з використанням цих ресурсів;
- отримувати фінансову підтримку та податкові пільги для здійснення заходів з використання та охорони природних ресурсів;
- вимагати компенсації за завдану шкоду своїм природним ресурсам від інших суб'єктів господарювання і усунення перешкод у їхньому використанні.

Суб'єкт господарювання має такі обов'язки у своїй діяльності:

- використовувати природні ресурси відповідно до їхнього призначення;
- застосовувати сучасні технології для ефективного та економного використання ресурсів;
- забезпечувати відтворення та запобігати знищенню чи забрудненню ресурсів;
- вносити відповідну плату за їх використання;
- діяти у межах закону та не порушувати права інших власників ресурсів;
- компенсувати завдані збитки іншим власникам чи користувачам природних ресурсів.

Суб'єкти господарювання можуть використовувати природні ресурси згідно із законами, у тому числі, на праві власності або користування, і можуть отримувати підтримку та компенсацію за шкоду, завдану їхнім природним ресурсам. Проте вони зобов'язані використовувати ресурси відповідно до їхнього цільового призначення, застосовувати ефективні технології, забезпечувати їхнє відтворення та уникати знищення чи забруднення. Також суб'єкти господарювання повинні діяти в рамках закону та компенсувати завдані збитки іншим власникам чи користувачам природних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Шарапова С. В. Особливості правового режиму земель за умови комплексного їх використання. *Право і суспільство*, 2021. № 1. С. 126-131.
2. Кіреєнко Д. І., Надьон О. В., Данілін О. М., Савченко О. В., Луценко Т. О. *Екологічне право*, 2023. С. 23-31.
3. Моргунова Т. І. Використання природних ресурсів у сфері господарювання. Випуск 1.9 Частина 47, 2023. С. 15-17.